

„Celá pospolitost synů Izraele táhla z pouště Sínu od stanoviště ke stanovišti podle Hospodinova rozkazu. Utábořili se v Refídimu, ale lid neměl vodu k pití. Tu se lid dostal do sváru s Mojžíšem a naléhali: „Dejte nám vodu, chceme pít!“ Mojžíš se jich zeptal: „Proč se se mnou přete? Proč pokoušíte Hospodina?“ Lid tam žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali: „Proto jsi nás vyvedl z Egypta, abys nás, naše syny a stáda umožil žízni?“

Mojžíš úpěl k Hospodinu: „Jak se mám vůči tomuto lidu zachovat? Taktak že mě neukamenují.“ Hospodin Mojžíšovi řekl: „Vyjdi před lid. Vezmi s sebou některé z izraelských starších. Také hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, si vezmi do ruky a jdi. Já tam budu stát před tebou na skále na Chorébu. Udeříš do skály a vyjde z ní voda, aby lid mohl pít.“ Mojžíš to udělal před očima izraelských starších. To místo pojmenoval Massa a Meriba (to je Pokušení a Svár) podle sváru Izraelců a proto, že pokoušeli Hospodina pochybováním: „Je mezi námi Hospodin, nebo není?“ (Exodus 17:1-7)

Janovo evangelium 4:5-42
Žalm 95; Dopis Římanům 5:1-11

Přesně jako dnes

Izrael je lidem zázraků. Jeden div za druhým! Už těch deset ran v Egyptě, které dopadaly na jejich trýznitele. A pak, přece prošli mořem ke svobodě suchou nohou! A nedlouho poté, po cestě za mořem přišli k vodě, která nebyla pitná a na pokyn Boží ji Mojžíš vyčistil a dala se pít. Pak se poutníci dostali téměř do ráje. Palmová oáza se dvanácti prameny a sedmdesáti palmami. Dalším divem byla mana, chléb z nebe. A pak zase žízeň. To se dalo pochopit, poušť je přece poušť. A voda pro Izrael přišla ze skály!

Všechny ty divy provázela pravidla, jež Hospodin svému lidu dával. Tak třeba pravidlo sdílení přebyteků nasbírané many, darovaného jídla z nebe. A taky pravidlo odpočinku, protože se sedmý den mana nesbírala. Jenže Izrael nepotřeboval Boží pravidla. Vytvářel si svá pravidla. Svoboda a nějaký řád byly vedlejším produktem. To nejdůležitější byl jejich pocit svobody. Chtěli konečně žít a dělat si, co je napadne.

Jakmile jim něco chybělo, nezačali hledat, co by mohli udělat pro záchranu sami, nešli za Hospodinem a nejednali s ním. Měli zažitou pasivitu otroků. Začali demonstrovat a útočili na Mojžíše a Árona. Obvinili je ze strašného zločinu: Vy jste nás vyvedli proto, abychom pomřeli hladem (16:3) a nebo umřeli žízni (17:3). Aktivisté a zástupy se na nic neptali, prostě zaútočili na své předáky, kteří měli stejný hlad a stejnou žízeň jako ostatní. Ano, Mojžíš a Áron na tom nebyli jinak, než všichni ostatní.

Když se v textu říká, že se Izraelci mezi sebou hádali a pokoušeli Hospodina pochybnostmi: „*Je mezi námi Hospodin, nebo není?*“, vypovídá to o základní nejistotě o smyslu života, jeho cíli a o všem, co nás ještě čeká. Tak krize osobnosti se propsala do jmen, která ta oblast posledního zmíněného zázraku s vodou, která vytryskla ze skály. *Massa a Meriba* (to je Pokušení a Svár). Tak je to napsáno v Exodu 17:7.¹

To je přece úplně jako dneska. Když máme s něčím problém, většinou nepřemýšlíme, co by se s tím dalo dělat, s kým jednat, jak pomoci a jak zjistit, co už pro to udělali jiní. Reptáme, někdy dokonce zvedáme hlas. Hned jsme přesvědčeni o vině předchůdců. Lidé kolem, ti druzí nás přece nemají rádi. Je to prostě konec! Jsme ohroženi na svobodě, na našich právech, prostě na všem!

Pán Ježíš v dnešním čtení z evangelijního textu říká své učedníkům: „*Já jsem vás poslal, abyste sklízeli tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.*“ (Janovo evangelium 4:38) Nic není jen na nás. Ve všem na někoho navazujeme. Nic není hotovo, musí tu být problémy, musí tu být různá řešení. Ale nikdy nejsme osamělí, vždycky na někoho navazujeme, Pán Bůh je s námi. Moj-

¹ **Massa (zkoušení/pokušení):** Pochází z hebrejského *nasah*, což znamená zkoušet nebo pokoušet. Izraelci „pokoušeli Hospodina“ tím že pochybovali o jeho péči a přítomnosti, když se ocitli v tísní. **Meriba (svár/hádka):** Pochází z hebrejského *rib*, což znamená svár, hádka nebo spor. Označuje místo, kde se Izraelci přeli s Mojžíšem kvůli nedostatku vody.

žíš a Áron na nic nebyli sami. I oni dva se tím vším učili. Celý ten projekt záchrany Izraele nebyl jen na nich, jak si často mysleli.²

Největší nebezpečí je v nás. Je především v té naší ustrašenosti a v pocitu osamění. V tom, že stále žijeme s pocitem křivdy. Jeden druhého v tom ještě utvrzujeme. Proto jsme uzavření, protože nás nikdo nepochopil a každý nás jen zneužil. To všechno může být pravda, ale měli bychom žít s vědomím, že jako Mojžíš a Áron nebyli sami. Nikdy jsme nebyli a nikdy nebudeme sami ani my. Mojžíšovi řekl Hospodin: „*Vyjdí před lid. Vezmi s sebou některé z izraelských starších. Také hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, si vezmi do ruky a jdi. Já tam budu stát před tebou na skále na Chorébu.*“ (Exodus 17:5n) Choréb byl místem, kde pak Izraelité dostali Zákon. To je důležitá souvislost celého příběhu.

Po tomhle zápasu o zdravé sebevědomí teprve přišlo nebezpečí zvenčí. Bitva s Amálekem, první ohrožení od odvěkého nepřítele. Nikdy se mu Izrael nemohl vyhnout a nikdy nad ním nevyhrál úplně, žije s tím nebezpečím až dodnes. Ale taky v tom vnějším ohrožení Izrael není sám! Nicméně tohle vnější nebezpečí i pro nás přichází až na druhém místě. První a největší bitvy svádíme uvnitř sebe sama. Proto si s žalmistou (to je taky text z dnešního čtení) opakujeme základní ujištění: „*On je náš Bůh, my lid, jež on pase, ovce, jež vodí svou rukou.*“ (Žalm 95:7) Jo, jsme zaobstaráni! Bohu díky.

Apoštol (když už zmiňují všechny texty dnešního čtení) říká, že základním rysem jeho víry je: „*chlouba nadějí, že dosáhneme slávy Boží. A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje.*“ A dokonce se podle apoštola *chlubíme Bohem*. (Dopis Římanům 5:3n a 11) Ta trojí chlouba je dobrou obranou vůči našim pocitům zoufalství a osamělosti.

Souhrnem:

1. Největší nebezpečí přichází zevnitř, až pak od vnějších nepřátel. Na sobě tedy budeme pracovat
2. Vždycky na někoho navazujeme, vycházíme z jeho zkušeností a práce a také každý z nás něco předává, je svědkem, na kterého budou navazovat ti další
3. Žít uprostřed Božích divů a chovat se obhrouble jako otroci, bez nadhledu vyžadovat péči a útočit na všechny, kterým nerozumíme a nelíbí se nám, to dráždí samotného Boha

My budeme žít jinak!

Člověku je milo. Tohle je naší chloubou, protože jsme ve všem zaobstaráni a nadáni tvou láskou, tvou nadějí, Bože, Otče

Člověku se až sevře hrdlo. Ale tys pod Pontským Pilátem trpěl od prvního dne, vytrval jsi a osvědčil se a tak jsi nám dal novou nadějí, Ježíši Kriste, Synu Otce

Člověk si ani neuvědomuje, že kolem nás voní tvá přítomnost v našich životech. Nám se to převonělo, odpust', necítíme to. Tebou se chlubí naše zahrada, Duchu svatý.

Požehnej nám ve své trojedinosti a ved' nás ke své cti a chvále až do věčnosti!

² Celé se to opakovalo později v Kádeši. Mojžíšovi a Áronovi zemřela sestra Mirijam a lidé zase neměli vodu. Hospodin přikázal Mojžíšovi, aby řekl skále, že má vydat vodu. On ale vzal hůl a zase do skály udeřil. Bylo v tom zoufalství, bolest, co všechno ještě. Jisté je, že to dělat neměl a proto Izrael nedovedl do země zaslíbené. (Numeri 20:1-13)